

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utca-áról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsében.
Megjelenik délután 5 órakor.

És ezt türjük?

Kassa, július 9.

Derék horvát testvéreink ledobták az álorcát, már nem színlelik többé a barátságot, melynek örve alatt hozánk férköztek, viselkedésük, magatartásuk, a folytonosan ismétlődő botrányok s az idegen állam képviselőivel való cimborálás, vakmerő bizonyosága annak, hogy itt a magyar állam perfid ellenségeivel állunk szemben.

Meggyalázzák a magyar címet, megtámadják a horvátországi magyarokat, nap-nap után rombolást visznek véghez a magyar állam vagyonában, középületeiben. Népgyűléseken, sajtóban nyíltan lázitanak a magyar nemzet ellen és az osztrák reixráthoz futnak ellenünk segítséget kérni. És ezt türjük?

Egy horvát képviselő tegnap a magyar földön rendezett tüntetést a magyarság ellen s a többiek könnyen vad indulatokba sodorható horvát népet mindenféle szenvedélyes agitációval tüzelik minden ellen ami magyar. Bojkottot hirdetnek a magyar áru ellen, társas érintkezésben ártatlan magyarokat inzultálnak, idézik Jellasics szellemét s nincs az az eszköz, melylyel ne provokálnák a magyar határtalan politikai türelmét. És ezt türjük!

Mit csinálna az a külföldi állam, melynek alattvalói nyíltan fellázadnak az államsegély ellen s a történeti mult által megpecsételt közjogi kapcsolatot szét akarják szakítani? Akármit csinálna, mi nem nézhetjük bibliás jámborsággal a horvát banda garázdálkodását, mi megtorlást követelünk a magyar állam hatalmon elkövetett sértésért. Mi eleget néztük a negyven évig porádon tartott horvátok hirtelen felszabadítása folytán bekövetkezett visszaéléseket, mert a magyar korona területén oly symptomákban fejlődik a horvátok politikai hűtlensége, hogy az elkövetkezett a végsőkig menő megtorlás ideje. Mi ezt tovább nem türhetjük!

A horvát néppel barátságos gyékényen akartunk közös nemzeti érzelmekeket árujni. Kiderült, hogy bandita módra törbeccsálták jóhiszeműségünket. No ha nem kellett nekik a baráti kéz, hát jöjjön az ököl. Nem vagyunk hivel semminemű elnyomatásnak, ez a kormány sem lehet az, de itt nem erőszakról, hanem egy esztelen, fékeveszett, romboló akció eltiprásáról van szó, arról, mely per-

fid vakmerőséggel a magyar nemzet felé mérges fullánkkal sziszeg.

A horvát országgyűlést egyelőre elnapolta a király. A kormány előterjesztése szerint az események gyorsasága arányában következnek a rendszabályok. Van ugyan még józan elem is Horvátországban, mely a felfordult állapotok között bölcs mérséklettel keresi a békés egyezséget. A horvátok érdeke, hogy ez a józan irányzat diadalmaskodjék a féktelen délszláv hóbort fölött s elfelejtse velünk a horvát tartománygyűlés magyar delegátusainak politikai bűnét.

Ha gyöngé talál maradni a higadtabb felfogás, — akkor az erő, az akarat, a nemzeti öntudat hatalmával majd győz a magyar állam a lázadók sorai felett. Amivel várni kár, habozni esztelenség!

Hatféle szerződés.

A kiegyezési tárgyalások.

A kiegyezési tárgyalásoknak, melyet Bécsben három napra terveznek, hír szerint döntő fontossága lesz. A tárgyalásokon folytatott megállapodásokat hat szerződésben fogják lefektetni.

A kereskedelmi szerződés az első és legfontosabb szerződési terv. Tizenhét cikkből. Vannak még fennforgó differenciák, de maga a legfontosabb kérdés, hogy a két állam közt szerződés vagy szövetség kötéssé, már tisztázva van. E szerint Magyarország és Ausztria, mint Kossuth egy év előtt a parlamentben kifejtette, *vám és kereskedelmi szerződést kötnek. A szerződés tartama tíz évre terjed, mert noha Ausztria hosszulejárata 20 éves szerződést szeretne volna, ma már megállapítható, hogy az osztrák kormány is a tízéves, vagyis a rövidlejárata kiegyezés eszméjébe beletörődött.*

A szerződés tartalmazni fogja a záró klauzulát, mint a független államok között kötött szerződéseknél szokás. A záró klauzulának különös jelentősége, hogy 1907-re már biztosítani akarja a közbenső vámvoalat.

Az érdempolitikai kérdéseket érinti a második szerződés. Itt még elintézetlen a bankkérdés és a készfizetések felvétele. A magyar kormány töltetlenül ragaszkodik a készfizetések felvételéhez, mivel Wekerle, aki másfél évtized előtt kezdeményezte a nagy pénzügyi reformot, a készfizetések felvételével szeretné megkoronázni.

A harmadik szerződés a közös függő államadósság magyar konverziójára vonatkozik. Lényeges nézeteltérés van az időpont körül, a melyen belül Magyarországot az a jog illetné meg, hogy a közös államadósságból rá eső részt függetlenítse.

A fogyasztási adók külön választása kérdésében forog fenn a leghevesebb akadály. Erről szól a negyedik szerződés. Hír szerint Magyarország már a jövő évben önállóan kezelhetné fogyasztási adóit.

Az ötödik szerződési terv — a mely körül még vannak differenciák — a vasúti tarifákra vonatkozik. A hatodik szerződési terv Darányi Ignác földművelésügyi miniszter műve és az a magyar bortermelést akarja az osztrák müborral szemben hatóság védelemben részesíteni.

A kassai kulturpalota.

Kibővitik a muzeumot.

Uj hangversenyterem, könyvtár szobák.

Tudvalevőleg Apponyi Albert gróf válas- és közoktatásügyi miniszter azon célból, hogy minél hamarabb valóra váltsa a koronázás negyvenedik évfordulója alkalmából hozott törvénynek intencióit és rendelkezéseit a vidéki kulturpaloták megteremtése tekintetében, hosszabb terjedelmű, rendkívül érdekes leiratot intézett a Muzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének főfelügyelőségéhez, amelyet arra kért, hogy jelölje meg azokat a városokat, amelyekben ilyen kulturházak létesítését kívánatosnak, a magyar közművelődés előhaladása érdekében szükségesnek tartja.

Időszerűvé tette az e kérdésben való állásfoglalást az a körülmény, hogy mint minden minisztérium 1908. évi költségvetésének összeállításánál is ebben a hónapban történik és így a miniszternek a rendelkezésére álló ötszáz ezer korona hovatfordítása tekintetében határozni kell.

A főfelügyelőség részletes propozíciót tett a miniszternek. A főfelügyelőséget azon városok javaslatba hozásánál, amelyekben kulturházak építendők volnának, természetesen magasabb kulturális elvi szempontok, de emellett a gyakorlati keresztülvihetőség szempontjai vezették. Ez alapon hármas beosztást eszközöltek. Az első csoportba sorozták azon városokat, ahol már van ilyen kulturintézmény és csak azok kibővítése, kiterjesztése volna eszközzendő; a második csoportba tartoznak azon városok, amelyekben nincsen kulturház, bár nagyon kívánatos, hogy legyen, végül a harmadik csoportba azon városok soroztatnak, amelyek fokozatosan szintén kulturházakkal látandók el. Végül az egész előterjesztést áthatja a törvénynek azon intenciója, hogy ezen kulturházakban a nép művelődése minél hatékonyabban eszközölhető legyen.

Értesüléseink szerint Kassa az első csoportba került. Nekünk van kulturházunk — a muzeum, csupán azt kell kibővíteni. még pedig egy új szárny építésével oly formán, hogy nagy hangversenytermet, könyvtár-szobákat, mütermet és laboratoriumot helyezhessenek el benne. A muzeum jelenlegi könyvtár helyiségeit felhasználhatnák a ládákból felhalmozott értékes műtárgyak és régiségek elhelyezésére, esetleg az új épület szárnyban is néhány újabb szoba szolgálná a muzeum hivatását. A terv Eder Ödön polgármestertől indult ki, s a muzeumok főfelügyelőségének tetszését is megnyerte.

Sikkasztó vagy öngyilkos.

Eltűnt a munkások pénzével.

Keressék a hegyek között.

A helybeli Páris és társa csatornázási vállalkozó cégnél alvállalkozói minőségben foglalkozott Fagyal Sándor. E hó 6-án a cég 260 koronát adott át Fagyal Sándornak azzal a megbizással, hogy a pénzből a munkásokat kifizesse. A megbizásnak azonban nem tett eleget, hanem a pénzzel együtt eltűnt. A cég várt reá egy darabig, dacára hogy a pénzzel nem jelentkezett nem tett ellene feljelentést. A mai postával azután a következő levél érkezett Páris és társa címére Hernádtihanyból, július 8-iki postabélyegző kelettel:

„Keressen a hegyek közt állott fejjel.
Az embereket fizesse ki. Isten maradjon a vállalkozó urral.“

A cég a levelet átadta a rendőrségnek s egyúttal feljelentést tett Fagyal Sándor ellen sikkasztás miatt. Az a gyanu, hogy Fagyal aligha található meg átölt fejjel a hegyek között, mert a ravasz sikkasztó így akarta megkárosított vállalkozókat félrevezetni. A pénz elsikkasztása után menekülni akar s azért írta a levelező lapot, hogy az üldözés elől megszabaduljon.

A rendőrség a sikkasztó kézrekerítésére a szükséges intézkedéseket megtette.

Egy honvédszázados öngyilkossága.

(A csábító nem érdemel lovagias elégtételt.
— A katonai törvény azonban mást mond.
— A halálba menekült, de a csábítóval nem mérte össze kardját. — Egy felvidéki honvédezred szenzációja.)

Kassához közel, egy felvidéki honvédezrednél a mult heten öngyilkosság történt. Egy honvédszázados fejbe lőtte magát és meghalt. Az öngyilkosságot mi is közöltük, rövid távirati hírből. Most az eset ismerője elmondja az öngyilkosság okát, mely a maga rendkívüliségében szenzációs. Az ügy kényességére, úgy a felvidéki városka, mint a szereplő személyek nevét elhallgatjuk:

Két év előtt X. felvidéki városban az ottani honvédgyalogezred egyik századosa nőül vett egy idősebb özvegy uriaszonyt, akinek volt egy tizenkét éves leánya. A százados jó férj és jó bajtárs volt s házában sűrűn fordultak meg tisztársai, köztük egy másik százados is, aki testi-lelki jó barátja volt a családfőnek. Ez a százados szintén nős és gyermekes ember volt. A két egy rangban levő bajtárs sűrűn összejárogatott, de kiváltképp az utóbb házasságát századoshoz látogatott el igen sokszor a másik. Az okot mindenki a barátságban kereste, pedig a szintén nős és gyermekes százados viszonyt kezdett kollégája 12 esztendő mostohaleányával.

A viszony közel egy esztendeig titokban maradt, míg most néhány hét előtt a mostohaapa megtudta a dolgot. A házon kívül értesült a gyalázatról és sietett haza. A csábítót éppen lakásán találta. Felháborodva utasította ki.

A kiutasított csábító erre két tisztársát egy őrnagyot és egy kapitányt küldött meggyalázott bajtársához és provokáltatta. A felháborodott ember szintén megnevezte segédeit, de ezeket azzal az utasítással látta el, hogy olyan emberrel, mint ellenfele nem verekszik meg s egyidejűleg erről jelentést tett felettes hatóságának is.

Mielőtt e feljelentés dolgában valami történt volna, jelentést tettek feletteseiknek mindkét fél segédei is. Egy ad hoc összeült becsületbiróság, amely valószínűleg nem tudta a kihívott honvédszázados vonakodá-

sának okát, úgy ítélkezett, hogy a párbajnak meg kell történnie.

Midőn ezt a meggyalázott lány mostohájának tudomására hozták, ez kijelentette, hogy ha őt kényszeríteni akarják arra, hogy családja megrontójával megverekedjék, akkor inkább föbelövi magát. Miután pedig a katonai becsületbiróság ítélete ellen nincs apelláta, a szerencsétlen ember csakugyan föbe is lőtte magát.

Az öngyilkos honvédszázados temetése a mult hét péntekjén volt. A temetés napján megjelent a helyszínén a kassai hadbíróóság egy kiküldöttje, aki az ellenfél és segédei ellen azonnal megindította a vizsgálatot.

Halál a Széchenyi ligetben.

Hol az ügyeletes orvos?

Nagy zavar és fejtelenség egy hulla körül.

A Széchenyi-ligeti kioszktól jobbra, talán 15-20 lépésnyire tegnap este 9 óra tájban hirtelen meghalt Materni Béla. Feleségével estétkint ki szokott járni a ligetbe, hogy közel az orfeumhoz, egy széken ülve végig halgassa az artisták énekét. Tegnap este is szokása szerint ott ült a közelben. És mialatt a szellős színpadon pajkos, dévaj nótákat énekelt az egyik chansonet, Materni Béla egyszerre megragadta a felesége kezét s halk hangon ennyit mondott:

— Jaj, de rosszul vagyok . . .

A következő pillanatban keze meredten lehullott az asszony kezéről, feje oldalra billent, a szerencsétlen ember megszűnt élni. Az asszony, kit oly váratlanul ért a súlyos csapás, kétségbeesett sikoltással kiáltott segítségért. A liget sétáló közönsége egy perc alatt összefutott a halott körül, többen segítettek az asszónynak élesztgetni a megmerevedett testit, szederjes arcu urát. Egy fiatal orvosnövendék is ott volt a közönség sorában s az megvizsgálta Materni Bélát s megállapította a beállott halált. Az asszony azonban kétségbeesetten dörzsölte férje kezét, arcát, mellét, a ragaszkodásnak, szeretetnek azzal a kétségbeesett erőlködésével, mely nem akarja elhinni, hogy a halál elvitte azt, aki neki kenyérkeresője, mindene volt, akit legjobban szeretett.

Az orfeum ügyeletes tisztje Orosz István rendbiztos mentőkért telefonált, egy rendőr és többen a közönségből orvosért futottak.

Egy jó félóra telt el, mire a mentők megérkeztek. *Orvos nem jött velük!* A mentők csak megvizsgálták a halottat, s azzal távoztak, hogy nekik hullát elszállítani nem szabad. A halott ember már közel háromnegyed óra óta hátrabukott testtel inkább fektült, mint ült a széken.

A liget fái alatt nagy a sötétség. Csak nagy nehezen tudták a kioszktól egy kis gyertyaszálat keríteni s annak félszó lángjánál élesztgette még mindig férjét keserves zokogás között Materni Béláné. A hulla körül állandóan több száz ember tolongott. Végre 10 óra után orvos jött. *Senka József* dr. kórházi igazgató-orvos jött a szerencsétlenség helyszínére s megvizsgálva Materni Bélát, megállapította a beállott halált. Erre a székről a före fektették és 11 órakor megjött a hullaszállító kocsi és kivitte Materni Bélát a köztemető halottas kamrájába.

A halált szívvelhűdés okozta. Materni Béla, mult évben a Narten-féle bioszkop jegyszédője volt Kassán. Egy ideig a bioszkop vállalatot utazott, majd most Kassára jött s itt akart letelepedni. Rendelt is egy cukorka csináló gépet s cukorka árusítással akart foglalkozni.

Az esetben bántó momentum, hogy három tiszti orvos közül egyet sem tudtak megtalálni. Hátha, más esetről van szó s a gyors orvosi segítség megmentheti az illetőt? Továbbá ajánljuk a főkapitány urnak,

hogy rendőreit éjjeli szolgálatnál vagy gyertyával, vagy más egyéb világító objektummal szerelje fel. Tegnap félóra hosszat, vak sötétségében fektült egy hulla, mert nem tudtak hamarjában gyertyát keríteni.

UJDONSÁGOK.

Köszöntés.

Óda Kecskeméthy Győzőhöz.

Bizonyos lendülettel írnam
E dalt, ha hozzá volna vénám.
S akire minden jelző ódon,
Köszönténem Önt illő módon.
Ó brigadéros, drága férfi,
Ki vissza fog hazánkba térni,
Szívem repes, hogy ime Ön,
Nagy ember, végre haza jön.

Az ember, bárha bűne tenger,
Örökre nem lehet gazember,
S a bűncselekmény, oh jaj, végül
Egy szép napon mégis elévül.
S ambár Ön Kecskeméthy voina,
Elévül mint egy primadonna.
S a divatból kimegy, ha Ön,
Nagy ember, végre haza jön.

Ön unni fogja itt magát
A fővárost, sőt a hazát
Ugy kifosztotta már a többi,
Hogy nincs miért már haza jönni
Jobb lenne künn maradnia,
Ott ön „jeles hazánkfia“
Mig itt követ se lehet ön
S ön mégis, mégis haza jön!

Igaz, mi Önnek tápot ad
Várja az elárvult brigád,
Az ezer ifju, drága mester
Kik között Ön volt az óbester.
A legelső a kötelesség!
A zászlókat urja befesék,
Kivilágítást — mert ma Ön,
Nagy ember, végre haza jön.

A gárda ép, a gárda várja,
Önnek azóta se volt párja.
Önt megsiratta annyi nóta:
Ilyen kuruc se volt azóta!
Előre! Ujra! Fel a szóval,
A karddal — meg a pénzesomóval,
S ki iy fut csak néha lát:
Mentse meg újra a hazát!

— Lengyel Menyhért új darabja. Lengyel Menyhért, akinek A nagy fejedelem című drámája tavaly olyan jelentős irodalmi sikert aratott a fővárosi Thália-színházban, valamint Kassán, a halás utókor címmel új háromfelvonásos színjátékot írt, melyet a Vígyszínháznak nyújtott be.

— Amerikai tótok a magyar kormány ellen. Az amerikai „Önállás“ című filadelphiai magyar ujság legújabbán érkezett száma írja: Tamaquából jelentik, hogy az ottani Lansford parkban a félrevezetett tótok június 17-én népes gyűlést tartottak azon célból, hogy tiltakozzanak a magyar kormánynak a tótok iránti magatartása ellen és hogy felvilágosítsák az amerikai népet azon szenvedésekről, melyeknek a magyarországi tótok a kormány üldözése folytán állítólag ki vannak téve. A gyűlést az amerikai új lapírók társulata hívta össze, amely a gyűlés tárgyról angol körlevelet küldött az amerikai lapoknak. E körlevélből az amerikai lapok közlik a következőket: „Nekünk, magyarországi tótoknak, e szabad ország nemcsak arra nyújt alkalmat, hogy viszonyainkon javítsunk és hogy pénzzel segítsük otthon maradt elnyomott testvéreinket, hanem arra is, hogy nagyobb szabadsághoz juttassuk őket az által, hogy elnyomatásukat az amerikai nép és az egész polgárosult világ tudomására hozzuk.“ A gyűlésen nagy tömeg jelent meg. A szónokok heves támadást intéztek a magyar kormány ellen.

— Kevés a téglá. Kassán ez évben örvendetesen föllendült az építkezés. A város minden részében új házak és paloták készülnek. Az építkezésnek azonban nagy akadály, hogy az építők mesterek nem tudnak elegendő mennyiségű téglához hozzájutni. Például az építkezési részvénytársulat kassai téglagyára, dacára a nagy mennyiségű téglá előállításnak, nem tudja eléggé kielégíteni a kassai keresletet, főleg azért, mert sokat szállít Kassáról máshova. Üdvös dológ volna, ha a kassai téglagyarak elsősorban a kassai keresletet elégítenék ki és csak azután gondólnának a kivitelre. A folytonos téglá szükség, erős hátrányára van Kassa építkezésének.

— A Magyar Általános Hitelbank kassai palotája. A Magyar Általános Hitelbank megvette a Fő-utca 45. szám alatt levő Haydu-féle kétemeletes sarokházat, s azt modern palotává átalakítja. Ide költözik az átalakítás után a Magyar Általános Hitelbank kassai fiókja. Az építkezést talán még ez ősszel megkezdik.

— Megostromolt lakás. Tegnap este a Holló-utca 8. számú házban két berugott ember óriási garázdálkodást vitt véghez. Zimány István napszámos és Klapács József kocsis, miután alaposan bepálinkáltak hazamentek. Holló-utcai lakásukon a lakókat inzultálták, majd megtámadták Katz Salamon szabót. Előbb úni verni kezdték, majd miután a szabó lakására menekült, utána akartak menni. A zárt ajtót doronggal bedöntötték, az ablak rájáratát és üvegtábláit bezúzták. A szabó életveszedelembe forgott már, mire a rendőrök megérkeztek s az ostromolt embert feldühödt támadói kezéből kiszabadították. A garázdálkodó részegek közül Zimány Mihályt megbilincselve vitték a rendőrségre, Klapács azonban a rendőrök láttára a sötétben elmenekült. Később azonban őt is elfogták. Kijózanodásuk után Klapács 2 napi elzárásra és 20 korona pénzbüntetésre, Zimány 3 napi elzárásra és 50 korona pénzbírságra lett elítélve.

— Életveszélyes fenyegetés. Tegnap délután Veres János téglagyári munkást, aki a Bunkó nyári mulató helyiségében lakik Tordás László halálra kereste. Régi haragosok voltak s Tordás tegnap akart leszármolni Veress Jánossal. Revolvert vásárolt s egész délután ott leselkedett Veress lakásának ablaka alatt, hogy lelője. Végre a rendőri segítség szabadította ki Verest veszedelemes helyzetéből. Tordás László revolvérét a rendőrök elszedték, a lakás tájékaról eltávolították. Életveszélyes fenyegetés miatt Tordás ellen vizsgálat indult meg.

— Tamadó suhanc. Pribula János munkás tegnap este gyanútlanul tartott haza felé, mikor hirtelen fejét egy jókora ködarab érte. Az ütéstől Pribula összesett s eszméletlenül szállították közeli lakására. A követ Suber János 17 éves suhanc dobta Pribula János fejéhez. A fején súlyosan sérült embert a gyors orvosi segély a komolyabb következményektől megmentette. A rendőrség Suber Jánost elfogta.

— Szerencsénél járt fuvaros. Tárba Gyula fuvaros Török György nevű kocsisa tegnap délelőtt téglát fuvarozott, miközben a szekérről leesett. A szekér lábán és jobb karján keresztül gázolt és súlyos sérülést ejtett rajta. A mentők a kassai kórházba szállították.

— Kiszolgált altisztekből kinevezett állami tisztviselők mozgalma. A kiszolgált altisztekből kinevezett állami tisztviselők azzal a kérelemmel fordultak a miniszterelnökhöz, hogy az 1906. évi 4600. számú rendelettel, XI. és X. fizetési osztályban lévő állami tisztviselőknek engedélyezett korpótlékban őket is részesítse. Elmondják, hogy a korpótlékre ők épp úgy igényt formálhatnak, mint azok, akik a XI. és X. fizetési osztályban töltötték szolgálati idejüket. Mert igaz ugyan, hogy a kiszolgált altisztekből

kinevezett tisztviselőknek katonai szolgálatban töltött idejüket a nyugdíjaztatásnál teljesen beszámítják, de kell, hogy beszámítsák azt ne csak a nyugdíjazásnál, hanem a szolgálati idő alatt is.

— Négy öngyilkossági kísérlet 10 perc alatt. Csak asszony, az is csak a szerelmes fajtából való keresheti oly lázasan a halált, hogy tíz perc alatt négyszer keresse a módját annak, hogy lehet e siralomvölgyből szabadulni. Marie Mathon, a szakácsművészet felkent papnője Párisban a makacs öngyilkos. Szerelmese cserbenhagyta s ő ezt annyira szívére vette, hogy nyomban revolvert vásárolt s háromszor lőtt magára. A lövésben azonban úgy látszik, nem nyert volna bajnokságot, mind a három lövést elhibázta. A lövések zajára azonban odaszaladt a gazdája s el akarta az életunt leányzótól ragadni a fegyvert. A szakácsnő erre kimenekült az utcára s a villamos elé vetette magát. Itt nem sikerült azonban a kísérlet, mert a kocsivezető még idejekorán megállította a kocsit. Marie Mathon erre rohant lóhalálában a Szajnához s abba akarta magát vetni. Ebben is megakadályozták. De még nem fogyott ki minden puskapora. Ezuttal borotva volt az a bizonyos puskapor. Kirántotta az éles szerszámot a zsebéből s felmetszette az ütőreit. Ez persze sikerült, de nem tett benne nagy kárt. A szerelmes leányzót, aki ilyenformán tíz perc alatt négyszer akart öngyilkos lenni, most egy párisi kórházban kesereg kísérletei meghiusultán.

— A norvég asszonyok választójoga. A norvég választási törvény a háztartási munka gazdasági értékét törvényesen elismeri. — Választó és választható tehát minden nő, aki háromszáz korona jövedelem után adót fizet, vagy akinek a ferje a maga jövedelme után fizeti ezt az adót, az önállóan kereső nők mellett tehát a férjes asszonyok a férj keresete után fizetett adó alapján választók, ami azt jelenti, hogy a férj keresetét a nő házi munkája révén közös keresetnek tekintik. Norvégia 470.000 férfi választója mellett most 300.000 nő is választó és választható.

— Muzeumok és könyvtárak. Mihalik József kir. tanácsos, a kassai Múzeum volt igazgatója terjedelmes füzetben számol be a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének 1906. évi működéséről. Megtudjuk e füzetből, hogy a múlt esztendőben 70 gyűjtemény volt az állam felügyelete alatt, melyeknek gondozása 265.145.42 koronába került. A jelentés részletesen beszámol az egyes gyűjteményekről, bejelenti továbbá, hogy a főfelügyelőség a jövő esztendőben szaktanfolyamot fog rendezni. Ebben az esztendőben a költség hiánya gátolta ebben a főfelügyelőséget.

— Mezőgazdasági szeszgyárak támogatása. A most érvényben levő szesztervény tervbe vett revíziójából kifolyólag a kereskedelmi és iparkamarák — mint ez köztudomású állást foglaltak az ipari szeszgyárak érdekei mellett és e tekintetben a törvényhatóságok támogatását kikérték. E mozgalomból kifolyólag a nagyváradi kereskedelmi kamara megkereste Bihar vármegyét, kérvén, hogy az az ipari szeszgyárak mellett foglaljon állást. E kérelem kapcsán a megye feliratot intézett a kormányhoz, melyben kéri az egész ipari szeszkontingens felszabadítását az ipari szeszgyárak tulajdonosainak teljes kárpótlása mellett és a felszabadult kontingens átadását a mezőgazdaságnak, úgy hogy ahhoz a kisbirtokosok is hozzáférhessenek szövetkezeti uton. Erről az állásfoglalásáról a törvényhatóság értesítette a megkereső kamarát és köriratot intézett a törvényhatóságokhoz a mezőgazdasági szeszgyárak érdekében.

— Betörés ellen biztosításokat a legjutányosabb feltételek mellett eszközöl az Adria Biztosító Társulat. Bővebb felvilágosítással szolgál az Adria főügynöksége Kassa, Fő-utca 7. szám alatt.

— Uj cementáru-gyár Kassán. Göllner Zsigmond, a Vám-utca 2. számú házban modern berendezéssel cementáru-gyárat létesített. A gyár gyártmányai közül különösen kiemelendő a Thoman féle hornyolt tetőcserép, mely a külföldön, építkezéseknél már teljesen kiszorította a téglatető cserépet. A cement tetőcserép tartósabb, könnyebb fedőanyag, nem eresztí át a vizet és sokkal olcsóbb, amennyiben egy kvadrátméterre 11 drb. tetőcserép kell mindössze. A cement tetőcserép ezenkívül sokkal tűzállóbb is mint a téglacserép. Az új cementgyár, melyet ajánlanak a felvidéki építések és építendő közönség figyelmébe az építkezéshez mindennemű cementárukat készít.

— Bárány Kozmitza Miklós (előbb Matoni H.) Erzsébet királyné sósfürdője Budapest Kelenföldön. Telephonszám 40—84. Ezen fürdőgyógyhely, mely különösen női bajokban, továbbá athosi és általános vérbőségben, verőcéri pangások esetén, máj, és lépbajokban, aranyérben nemcsak hazánkban — de a külföldön is unikumot képez, — az új tulajdonos által óriási áldozatokkal egészen újonnan renoválva és bővítve, gőzfűtéssel és villamos világítással, zárt és üvegezett fürdőfolyosóval, női pihenő helyekkel lett ellátva, de a 3 vendégpülében a vendégszobák is legszebben és legkényelmesebbre lettek berendezve, úgy hogy ezen gyógyhely nem csak a nyári idény alatt, hanem egész éven át, tehát télen is használható. Az ivó kúra ingyenes, s e tekintetben a keserűvíz források legjobbjai, a Király, Deák Ferenc, Szent István, Erzsébet királyné források vizei állnak a t. c. közönség rendelkezésére. A vendégszobák árai mérsékeltek. A t. c. közönség szórakoztatására szolgál, fürdőzene naponta d. e. 9—11-ig d. u. 4—5 óráig, továbbá a társalgóteremben az összes napilapok és illusztrált heti lapok, könyvtár és zongora. A fürdőben állandóan egy női orvos látja el az orvosi teendőket. A vendéglő Takács János vendéglősnek fővárosszerte ösmert kitűnő vezetése alatt áll. Villamos- és telephon-állomás. Fürdő-prospektus kívánatra postafordultával bérmentesen megküldetik.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

Vihar következtében a Budapest—Kassa közötti vonalon zavar támadt s ennek következtében lapunk zártáig a telefon értesülést nem kaptuk meg. Távirati rovatunk elmaradásáért — e rajtunk kívül álló okok miatt — olvasóink szives elnézését kérjük.

Hirdetések

Német nevelőnőt

sürgős belépésre keres egy intelligens családot. Cím a kiadóhivatalban.

Egy 10 lóerejű 5 üléses automobil

magnet gyújtóval kifogástalan állapotban, elköltözés miatt olcsón eladó. Cím: a kiadóhivatalban.

Látható irásu
ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

906. Milanói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható irásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más írógé-
peken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható irás!

Legnagyobb átütési írógép!
Tiszta acélszerkezet!
Eddig nem ért gyorsaságot!
Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő **John Rezső**

Budapest, VI Teréz-körut 22.
Prospektus, irásminta ingyen és bérmentve!

□ Rákóczi □
emlékkönyv.

Ezelőtt 1 kor., most 20 fill.

Cimlapján **II. Rákóczi Ferencz**
életnagyságu képével (Lengyel
Ede festőművésznek Abauj-Torna
vármegye számára festett képe után.)

Tartalom:

Ahol Rákóczi megpihen. Irta: Lengyel
Menyhért. — Centum gradamina Hungariae
contra Germanos. Irta: Kerekes György. —
Tegnap és ma. Irta: Mihalik József. — II.
Rákóczi Ferenc emléke Kassán. Irta: Révész
Kálmán. — Rákóczi Holesiczbán. Irta: dr.
Fényes Samu. — Rákóczi temetése. Irta:
Köves Károly. — Kassa meghódol II. Rákóczi
Ferencznek. Irta Szabó Adorján. — A
rodostói temetés. Irta: Telepy Marcel.

* !! 17 diszes illusztráció !! *

Kiemelendők:

Rákóczi képe. — A kassai dóm. —
Zrinyi Ilona. — Rákóczi felesége. — Zrinyi
Ilona aláírása. — Az egykori Ferenczrendi
templom külseje és belseje, ahol a fejede-
lem imádkozni szokott volt. — A Rákóczi
templom, melyet Báthori Zsófia épített,
külső és belső képével. — Rákóczi két fia:
József és György. — A fejedelem pecsétje.
— Bercsényi Miklós arcképe egykori fest-
mény után. — Bercsényiné Csáky Krisztina
arcképe. — II. Rákóczi Ferencz Epitaphiuma.
— II. Rákóczi Ferenc sarkofágja a székes-
egyházi kriptában. — A kassai erődítés
alaprajza és Kassa látképe 1617-ből.

Rákóczi emlékkönyv diszes kiállítású,
kvart nagyság, 40 oldal terjedelmű.

Ezelőtt 1 K, most 20 fill.

Kapható a **NAPLO** kiadóhivatalában.
Postán küldve 10 fillér postadíjjal több. Az
ára bélyegeken is beküldhető.

Kiadó: **Murányi József.**

HALTENBERGER BÉLA
ruhafestő, vegytisztító és gőzmosógyár Kassa.

LEGELŐNYÖSEBB

a függönyöket, szőnyeget, ruhákat tisztítás vagy festés végett
a **fürdőbe való utazás előtt** küldeni be gyáramba,
o hogy azok a t. felek távolléte alatt rendbe hozassanak. o
- A tisztítandó darabokat kívánatra háztól elhozatom. -

Teljes tisztelettel **HALTENBERGER BÉLA**

Felvételi üzletek: **Kossuth Lajos-utca 3., Fő-utca Andrassy-palota.**

A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

összes régi betéteinek kamatlábát

4° -ra emelte fel **4°** -ra

és **UJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E
mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.**

o o o **LELKIISMERETES MUNKA.** o o o

STEINER ADOLF és TSA

csatorna és vízvezeték berendező **KASSA, KOVÁCS-UTCA 30.**

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismer-
tes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

o o **Tessék költségvetést kérni — díjtalan.** o o

KASSAI NÉPBANK R. T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket ka-
matoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlán **adómentes**

4°-kal

a legelőnyösebb visszafizetési módokat mellett. Váltókat, kisorsolt
értékpapírokat leszámítol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet
alján. Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvé-
nyeket díjtalanul vált be. — **Felvilágosítások készséggel adatnak.**

Nyomatott **VITEZ A. UT. KASSA**